ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ.

ਬਨਾਮ

ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ.

(2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 6981-6982)

ਸਤੰਬਰ 03, 2019

[ਆਰ. ਐੱਫ. ਨਰੀਮਨ ਅਤੇ ਸੂਰਿਆ ਕਾਂਤ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਅ ਐਕਟ, 1956s.3G(5) ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 8.25 ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਸ਼ਲੀਲ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤਰੁੱਟੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, LRs ਬਨਾਮ ਮਦਿਸ਼ੇਟੀ ਬਾਲਾ ਰਾਮੂਲ (ਡੀ) ਦਾ ਕੇਸ। ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਿਰਫ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜ ਮਾਰਗ ਐਕਟ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਭਾਰਤ ਦਾ ਯੂਨੀਅਨ ਸਹੀ ਹੈ - ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਜੋ ਕਿ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਹੈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ - ਜਦੋਂ ਕਿ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਜਿਵੇਂ ਕਿ s.3G(5) ਦੁਆਰਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਕਮ , ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਜੇ ਇਹ ਇੰਨਾ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਈ ਦੁਆਰਾ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ 37 ਅਧੀਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ - ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਮਦਿਸ਼ੇਟੀ ਬਾਲਾ ਰਾਮੂਲ (ਡੀ) ਦੁਆਰਾ ਐਲਆਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਧਿਕਾਰੀ [2007] 3 ਆਰਸੀਆਰ (ਸਿਵਲ) 455- ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2007] 3 ਆਰਸੀਆਰ (ਸਿਵਲ) 455 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਪੈਰਾ 2

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 6981- 2019 ਦਾ 6982

ਨਾਲ

2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 6983-6984।

2014 ਦੇ FAO ਨੰਬਰ 10168 ਵਿੱਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 03.02.2016 ਦੇ ਜੱਜਮੈਂਟ ਅਤੇ ਆਰਡਰ ਅਤੇ ਆਰ.ਏ.-ਸੀ.ਆਰ. ਐਨ. ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 09.11.2016 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ। 2016 ਦਾ 234-CII (O&M)।

ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਨਰਿੰਦਰ ਹੁੱਡਾ, ਅਮਿਤ ਸਿੱਬਲ, ਨੀਰਜ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ, ਸ੍ਰ. ਐਡਵੋਕੇਟ, ਅਲੋਕ ਸਾਂਗਵਾਨ, ਦੇਵਾਸ਼ੀਸ਼ ਭਾਰੂਕਾ, ਰਘੂਜੀਤ ਐਸ. ਮਦਾਨ, ਦਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੋਂਗਾ, ਮਿਸ. ਅੰਕੁਰ ਬੇਰੀ, ਸੰਨੀ ਕਾਦਿਆਨ, ਯਸ਼ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬਲਹਾਰਾ, ਰਵੀ ਭਾਰੂਕਾ, ਮਯੰਕ ਸ਼ਰਮਾ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਬੈਨੀਵਾਲ, ਸ਼ਸ਼ੀ ਪਾਲ ਲਾਲੇਰ, ਆਰ.ਐਸ. ਮਨਹਾਸ, ਸੋਨਿਤ ਸਿੰਹਮਾਰ, ਰਵੀ ਪੰਵਾਰ, ਪੀ.ਐਨ. ਪੁਰੀ, ਮਿਸ. ਰੀਤਾ ਦੀਵਾਨ ਪੁਰੀ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਪੁਰੀ, ਪਰਮਜੀਤ ਰਾਜਪੂਤ, ਹਰੀਸ਼ ਮਹਾਜਨ, ਤ੍ਰਿਪੁਰਾਰੀ ਰੇਅ, ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬਿਲੋਰੀਆ, ਪਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰ, ਵਿਜੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਵਿਵੇਕਾਨੰਦ ਸਿੰਘ, ਅਨਿਰੁਧ ਰੇਅ, ਕੁ. ਸ਼ਿਲਪਾ ਸਿੰਘ, ਗੌਰਵ ਅਗਰਵਾਲ, ਯਸ਼ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਦਿਓੜਾ, ਸ਼ਿਆਮ ਅਗਰਵਾਲ, ਵਿਨੈ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਐਸ਼ਵਰੀ ਵਿਕਰਮ, ਕੁ. ਸੋਨਲ ਮਸ਼ੰਕਰ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਠੌਰ, ਅਰਵਿੰਦ ਗੁਪਤਾ, ਮਨੋਜ ਪੁੰਡੀਰ, ਨਵਨੀਤ ਸਿੰਘ, ਐਡ. ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਰ.ਐਫ. ਨਰੀਮਨ, ਜੇ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ ਕਿ ਮਦੀਸ਼ੇਟੀ ਬਾਲਾ ਰਾਮੂਲ (ਡੀ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ LRs ਬਨਾਮ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਫਸਰ, 2007 (3) ਆਰਸੀਆਰ (ਸਿਵਲ) 455 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਰਣਾ ਸਿਰਫ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਜ਼ ਐਕਟ 'ਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 3G (5) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਜੋ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਕੀਮ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ।

3. ਸ਼੍ਰੀ ਗੌਰਵ ਅਗਰਵਾਲ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਨੀਰਜ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਭਾਵੇਂ ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਸਰਜ਼ ਗੌਰਵ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਨੀਰਜ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਸਿਰਫ ਦੋ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰੋਹਤਗੀ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਿਸ ਨੁਕਤੇ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਕਤ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ।

4. ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖੀ ਸਲਾਹ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਦੇ ਹਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਮਿਤੀ 03.02.2016 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰੋਹਤਗੀ ਵੀ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ - ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਵੇਖੋ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 3ਜੀ (5) ਦੁਆਰਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਜੇ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ , ਫਿਰ ਕੇਂਦਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ

5. ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਗਲਤ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ।

6. ਸਾਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੇਸ ਹਨ ਇਸ ਨਿਰਣੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਅਤੇ ਸ. ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਬੈਂਚ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਸੁਣੇ।

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra
Advocate